

OZLJEDE NA RADU U REPUBLICI HRVATSKOJ

Trgovčević, Sandra

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:219331>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-13**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

Veleučilište u Karlovcu
Odjel sigurnosti i zaštite
Stručni studij sigurnosti i zaštite

Sandra Trgovčević

OZLJEDE NA RADU U REPUBLICI HRVATSKOJ

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2019.

Karlovac University of Applied Sciences
Safety and Protection Department
Professional undergraduate study of Safety and Protection

Sandra Trgovčević

DAMAGE TO WORK IN THE REPUBLIC OF CROATIA

FINAL PAPER

Karlovac, 2019.

Veleučilište u Karlovcu
Odjel sigurnosti i zaštite
Stručni studij sigurnosti i zaštite

Sandra Trgovčević

OZLJEDE NA RADU U REPUBLICI HRVATSKOJ

ZAVRŠNI RAD

Mentor:

Izv.prof.dr.sc. Josip Žunić

Karlovac, 2019.

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
KARLOVAC UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Trg J.J. Strossmayera 9
HR-47000, Karlovac, Croatia
Tel. +385 - (0)47 - 843 - 510
Fax. +385 - (0)47 - 843 - 579

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU

Stručni studij: Sigurnost i zaštita

Usmjerenje: Zaštita na radu

Karlovac, 2019.

OZLJEDE NA RADU U REPUBLICI HRVATSKOJ

Student: Sandra Trgovčević

Matični broj: 0416615031

Naslov: OZLJEDE NA RADU U REPUBLICI HRVATSKOJ

Opis zadatka:

1. Uvod
2. Ozljede na radu
3. Cilj istraživanja
4. Metoda
5. Rezultati
6. Rasprava /Zaključak
7. Popis, slika, tablica i grafikona
8. Literatura

Zadatak zadan:
04/2019.

Rok predaje rada:
09/2019.

Predviđeni datum obrane:
09/2019.

Mentor:
Izv.prof.dr.sc. Josip Žunić

Predsjednik ispitnog povjerenstva:

SAŽETAK

Zaštita na radu je skup tehničkih, zdravstvenih, pravnih, psiholoških, pedagoških i drugih aktivnosti s pomoću kojih se otkrivaju i otklanjaju opasnosti i štetnosti koje mogu ugroziti život i zdravlje osoba na radu. Ozljede na radu pojavljuju se od samih početaka organiziranog ljudskog rada, a razvojem industrije povećao se i njihov broj.

Primarni cilj istraživanja je analiza ozljeda na radu u RH od 2014.-2018. godine, a sekundarni je cilj istraživanja uvid u učestalost ozljeda u pojedinim županijama.

Učinjena je retrospektivna analiza prospektivne baze podataka ozljeda na radu „Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu“ od 2014.-2018. godine.

Istraživanjem je zapažen najveći broj ozljeda na mjestu rada u gradu Zagrebu, a zatim u Primorsko-goranskoj i Osječko-baranjskoj županiji. Najmanji broj ozljeda zabilježen je u Ličko-senjskoj i Virovitičko-podravskoj županiji. S druge strane, najveći broj ozljeda na putu zabilježen je u gradu Zagrebu, Primorsko-goranskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji. Najmanji broj ozljeda tijekom puta zabilježen je u Dubrovačko-neretvanskoj i Ličko-senjskoj županiji. Od 2014. do 2018. godine zapaža se porast ukupnog broja ozljeda na radu. Najmanji broj zabilježen je 2014. godine, a najveći 2018. godine. Značajniji je porast broja ozljeda na radu nego li porast ozljeda na putu do radnog mjesta ili od radnog mjesta do mjesta stanovanja. Značajan je porast ozljeda na radu i ozljeda na putu zabilježen od 2014. do 2018. godine. Zapažen je i porast postotka ozlijeđenih radnika na 1000 zaposlenika u razdoblju od 2014. do 2018. godine.

Obzirom na radna sredstva koja se koriste pri nekom radu, postoje i razne vrste opasnosti koje ugrožavaju sigurnost radnika. Kada se ozljeda dogodi, potrebnu zdravstvenu skrb pružit će najbliža zdravstvena ustanova, što može biti služba hitne medicinske pomoći, bolnička služba, izabrani doktor opće/obiteljske medicine. Osnovni je zadatak u provođenju zaštite na radu da se prvenstveno utječe na broj nezgoda na radu jer one za posljedicu imaju ozljedu na radu. Smanjenjem broja nezgoda smanjiti će se i broj ozljeda koje nastaju na radu.

Ključne riječi: zaštita na radu, ozljede na radu, prijava ozljede na radu, posljedice ozljede na radu

SUMMARY

Occupational safety is a set of technical, health, legal, psychological, pedagogical and other activities that identify and eliminate the dangers and damages that can endanger the life and health of persons at work. Occupational injuries occur from the very beginning of organized human labor, and with the development of industry, their number has increased.

The primary objective of the research is the analysis of occupational injuries in the Republic of Croatia from 2014.-2018. The secondary objective of the study is to review the incidence of injuries in individual counties.

A retrospective analysis of the prospective occupational injury database of the "Croatian Institute for Occupational Health and Safety" from 2014.-2018. was performed. years.

The survey found the highest number of injuries at the place of work in the City of Zagreb, followed by Primorje-Gorski Kotar and Osijek-Baranja County. The smallest number of injuries was recorded in Lika-Senj and Virovitica-Podravina counties. On the other hand, the highest number of road injuries was recorded in the City of Zagreb, Primorje-Gorski Kotar and Split-Dalmatia County. The fewest injuries during the trip were recorded in Dubrovnik-Neretva and Lika-Senj counties. From 2014. to 2018., there has been an increase in the total number of occupational injuries. The lowest number was recorded in 2014. and the highest in 2018. The number of injuries at work is more significant than the increase in injuries on the way to or from the workplace to the place of residence. There was a significant increase in occupational injuries and injuries on the road from 2014. to 2018. An increase in the percentage of injured workers per 1,000 employees in the 2014.-2018. period was also observed.

Considering the work tools used in the work, there are various types of hazards that threaten the safety of workers. When an injury occurs, the necessary health care will be provided by the nearest health care facility, which may be an ambulance service, a hospital service, an elected GP / family doctor. The basic task in the implementation of occupational safety and health is to primarily influence the number of accidents at work as they result in occupational injuries. Reducing the number of accidents will also reduce the number of work-related injuries.

Keywords: occupational safety, occupational injury, the application of occupational injury, the consequences of accidents at work.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. ZAŠTITA NA RADU	2
2.1. Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu	5
3. OZLJEDE NA RADU.....	7
3.1. Analiza ozljeda na radu	8
3.2. Dokumentacija uz prijavu ozljede na radu	10
3.3. Prava iz zdravstvenog osiguranja	12
3.4. Prava iz mirovinskog osiguranja.....	13
3.5. Postupak utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu i profesionalne bolesti	13
3.5.1. Primarna razina	14
3.5.2. Postupanje na razini poslodavca	14
3. CILJ ISTRAŽIVANJA	16
4. METODA	17
5. REZULTATI	18
6. RASPRAVA/ZAKLJUČAK	25
7. POPIS SLIKA, TABLICA I GRAFIKONA	27
7.5. Popis slika.....	27
7.6. Popis tablica.....	27
7.7. Popis grafikona	27
8. LITERATURA	28

1. UVOD

Sastavni dio organizacije rada je zaštita na radu i izvođenje radnih operacija, dakle, to je dio svakog radnog procesa. Ostvarivanje zaštite na radu postiže se provođenjem osnovnih i posebnih pravila koja su propisana za svako radno mjesto.

Ozljede na radu pojavljuju se od samih početaka organiziranog ljudskog rada, a razvojem industrije povećao se i njihov broj. Radna sredstva koja se koriste pri nekom radu, postoje i razne vrste opasnosti koje ugrožavaju sigurnost radnika. Cilj društvenog i tehničkog razvoja čovjek i njegov kvalitetan život, onda je zaštita od ozljeda i oštećenja zdravlja jedan od prvorazrednih zadataka svih onih koji na bilo koji način mogu utjecati na stanje.

Danas se štetne posljedice rada više ne smatraju događajima koji se ne mogu predvidjeti niti njihove posljedice spriječiti. Osnovni je zadatak u provođenju zaštite na radu da se prvenstveno utječe na broj nezgoda na radu jer one za posljedicu imaju ozljedu na radu. Smanjenjem broja nezgoda smanjiti će se i broj ozljeda koje nastaju na radu.

Kada se dogodi ozljeda na radu, često se zaključuje da je do nje došlo slučajno ili zbog nepažnje samog radnika. Ovakva shvaćanja nisu ispravna i predstavljaju ozbiljnu smetnju za organizirano provođenje i unapređivanje zaštite na radu.

Kako bi što kvalitetnije osigurala provođenje zaštite na radu Republika Hrvatska donijela je Zakon o zaštiti na radu koji precizno utvrđuje obveze poslodavca i zaposlenika u procesu rada. Zakon usmjerava provođenje cjelokupnog sistema zaštite, dok se određena pravila reguliraju posebnim Pravilnicima koje donosi Sabor Republike Hrvatske.

2. ZAŠTITA NA RADU

Zaštita na radu je skup tehničkih, zdravstvenih, pravnih, psiholoških, pedagoških i drugih aktivnosti s pomoću kojih se otkrivaju i otklanjaju opasnosti i štetnosti koje mogu ugroziti život i zdravlje osoba na radu. Prvenstveno osoba na radu se odnosi na zaposlenike, ali i na druge osobe kao što su volonteri, učenici i studenti na praktičnoj obuci, osobe koje obavljaju djelatnost osobnim radom i druge osobe. [1]

Takav skup utvrđuje mjere, postupke i pravila da bi se otklonile ili smanjile pojedine opasnosti i štetnosti. Osnovna pravila sadrže zahtjeve kojima moraju udovoljavati sredstva rada kad se koriste. Posebna pravila sadrže uvjete u pogledu dobi, starosti, spolu, stručnoj spremi, zdravstvenoj, psihofizičkoj i duševnoj sposobnosti koje moraju ispunjavati osobe pri obavljanju poslova s posebnim uvjetima rada.

Utvrđeni su uvjeti izvođenja određenih poslova, a posebno u pogledu trajanja posla, korištenja osobnih zaštitnih sredstava, naputka pri obavljanju svake radne operacije, te obveze postavljanja znakova upozorenja na određene opasnosti. Valja napomenuti da u osnovna pravila zaštite na radu spadaju i takozvana priznata pravila koja se primjenjuju u nedostatku potrebnih propisanih pravila. Ta pravila su u praksi provjerena, a njima je utvrđeno sprječavanje profesionalnih oboljenja i učestalih povreda na radu.

Zaštitu zdravlja i sigurnosti radnika u Republici Hrvatskoj treba definirati na području ljudskih prava, na području populacijske politike, u razvoju gospodarstva, smanjenju troškova državnog proračuna, u smanjenju troškova u gospodarstvu. Ovim bi se smjericama trebalo voditi pri organizaciji zaštite na radu u Hrvatskoj kako bi se postigli rezultati. Dosadašnjim postignutim rezultatima pomoglo je donošenje Nacionalnog programa za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu o kojem piše u nastavku.

Poslodavac je u obvezi primjenjivati pravila zaštite na radu na temelju općih načela zaštite: [2]

- Izbjegavanje opasnosti i štetnosti
- Procjene opasnosti i štetnosti koje se ne mogu otkloniti primjenom osnovnih pravila zaštite na radu
- Zamjene opasnog radnog postupka neopasnim ili manje opasnim radnim postupkom
- Davanje prednosti skupnim mjerama zaštite pred pojedinačnim
- Odgovarajuće osposobljavanje i obavješćivanje zaposlenika
- Planiranje zaštite na radu s ciljem međusobnog povezivanja tehnike, ustroja rada, uvjeta rada, ljudskih odnosa i utjecaja okoliša na radno mjesto
- Prilagodba tehničkom napretku
- Prilagodba rada zaposlenicima - odnosi se na oblikovanje mjesta rada, izbor opreme te način rada i proizvodnje i to u svrhu ublažavanja jednoličnog rada i rada po učinku kako bi se smanjio njihov štetni učinak na zdravlje.

Svrha općih načela zaštite može pridonijeti promicanju, unapređivanju, i bržem razvoju zaštite na radu. Ona mogu biti svekolika pomoć pri izvođenju poslova zaštite na radu kad njihova provedba nije jasno određena bilo kojim propisom, ili je nedovoljno određena. Primjenom općih načela moguće je postići i bolje uvjete rada po pitanju povoljnijeg ugovaranja kolektivnih ugovora. Svrha i cilj zaštite na radu, kao i propisa kojima se utvrđuju pravila ponašanja u tom području, jest sprječavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, drugih bolesti u svezi s radom te zaštita radnog okoliša.

Ozljeda na radu je svaka ozljeda izazvana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizičkim ili kemijskim djelovanjem uzročno vezana za obavljanje poslova na kojima osoba radi. Ozljeda može biti prouzročena i naglim promjenama položaja tijela, njegovim iznenadnim opterećenjem ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma. U ozljedu na radu spada i bolest koja je nastala kao posljedica nezgode ili neke više sile tijekom rada kao i ozljeda nastala na redovnom putu od stana do radnog mjesta i obratno.

Profesionalnom bolešću smatra se bolest za koju se dokaže da je posljedica djelovanja štetnosti u procesu rada i/ili radnom okolišu, odnosno bolest za koju je poznato da može biti posljedica djelovanja štetnosti koje su u svezi s procesom rada i/ili radnim okolišem, a intenzitet štetnosti i duljina trajanja izloženosti toj štetnosti je na razini za koju je poznato da uzrokuje oštećenje zdravlja.

Nezgodna na radu je svaki neželjeni i neplanirani događaj kojemu je posljedica ozljeda, zdravstveno oštećenje radnika ili materijalni gubitak. Razlika između nezgode na radu i profesionalne bolesti je ta što je nezgoda slučajna i traje jedan trenutak (trenutak kad se ozlijedimo), a profesionalna bolest je posljedica dugotrajnijeg izlaganja nekim opasnim tvarima i radom u prostoru štetnom za ljudsko zdravlje.

Osnovni ciljevi Nacionalnog programa zaštite zdravlja i sigurnosti na radu su:[9]

- smanjiti broj ozljeda na radu,
- smanjiti broj profesionalnih bolesti i bolesti u svezi s radom,
- smanjiti broj nezgoda na radu,
- poboljšati zdravstveno stanje radnika (prevencija),
- smanjiti gospodarske gubitke zbog ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u svezi s radom (bolovanja, prijevremene i invalidske mirovine).

Za postizanje navedenih ciljeva potrebna je aktivnost državnih tijela, sindikata, poslodavaca i udruga radi:

- sprečavanja, odnosno smanjivanja svih rizika (opasnosti za život i zdravlje radnika),
- sprečavanja rizika koji proizlaze iz novih tehnologija,
- podizanja razine sigurnosti u posebno rizičnim djelatnostima (graditeljstvo, šumarstvo, zdravstvo, poljoprivreda, prerađivačka industrija),
- zaštite na radu kod malih poduzetnika,
- zaštite posebnih kategorija osoba (žene, mladež, stariji radnici, invalidi i radnici zaposleni na određeno vrijeme).

Svi postojeći problemi će se moći rješavati kada državne institucije, ustanove i stručnjaci svih profila koji se bave zaštitom zdravlja i zaštitom na radu budu imali profesionalni odnos prema zaštiti na radu, ispunjavajući temeljne pretpostavke za obavljanje poslova te angažiranjem odgovarajućih stručnjaka za ovo područje. To bi omogućilo rješavanje problema kao što su pitanje adekvatnog obrazovanja, djelovanja povjerenika radnika za zaštitu na radu, neodgovarajuća primjena propisa iz područja zaštite na radu, odsutnost znanja iz zaštite na radu u redovitom školovanju, a prije svega zanemarivanje mjera prevencije ozljeda, odnosno bolesti uzrokovanih radom.

2.1. Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu

U Hrvatskoj se prosječno godišnje na radu ozlijedi 23 500 radnika zbog čega se godišnje izgubi više od milijun radnih dana.[10]

Prema podacima Državnog inspektorata, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Državnog zavoda za statistiku i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, na razini višegodišnjeg prosjeka mjesečno se ozlijedi 1847 radnika, od kojih tri radnika smrtno stradaju neposredno na radu, jedan u okolnostima vezano za rad, a 65 radnika se teško ozlijedi.[11]

Ti i drugi podaci vezani za bolesti i nezgode na radu potaknuli su uključivanje Hrvatske u kampanju `Zdrava radna mjesta` Europske agencije za sigurnost i zaštitu zdravlja na poslu.

Kampanja se provodi u skladu sa strategijom o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu Europske komisije, čiji je cilj bio smanjiti nezgode vezane uz posao za jednu četvrtinu u cijeloj Europskoj Uniji. Kampanji Europske agencije za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu u prvom je planu bila nužnost procjene rizika na radnim mjestima.

Po podacima Eurostata svake godine u zemljama Europske Unije umre preko 5700 ljudi od posljedica nezgoda na radu. Osim toga, Međunarodna organizacija rada procijenila je da još gotovo 160 000 radnika u EU svake godine umre od posljedica bolesti povezanih s poslom.[8]

Većinu tih nezgoda i bolesti moguće je spriječiti, a prvi korak k njihovu sprečavanju upravo je procjena rizika, što je i poruka kampanje EU-OSHA.

Prema zakonima EU, svi poslodavci u Europskoj uniji dužni su provoditi procjenu rizika. Kampanja se posebno fokusirala na visoko rizične sektore poput graditeljstva, zdravstvene zaštite i poljoprivrede, te na potrebe malih i srednjih poduzetnika. Najčešći uzrok teškom ozljeđivanju i smrtnom stradanju radnika je izvođenje radne operacije na način protivan pravilima zaštite na radu. Stoga se ističe kako je za poboljšanje stanja zaštite na radu velika odgovornost na poslodavcima naročito u malim i srednjim poduzećima.

Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu je osnovana 1994. godine. Sjedište joj je u Bilbao (Španjolska). Cilj joj je postići da uvjeti na radnim mjestima u Europi budu sigurniji, zdraviji i produktivno poticajni. Agencija prikuplja i analizira informacije pomoću kojih pridonosi poboljšanju stanja sigurnosti na radu i zdravlja u Europi.

Misija agencije jest učiniti mjesta rada u Europi sigurnijima, zdravijima i produktivnijima i to:

- razmjenjujući znanje, dobru praksu i informacije;
- promičući kulturu prevencije rizika;
- šireći informacije na različite načine kako bi došle do radnika i mjesta rada;
- istražujući rizike u nastajanju (Europski opservatorij za rizike)

Europski opservatorij za rizike sakuplja i analizira informacije i istraživanja o novim rizicima i rizicima u nastajanju, informirajući političare i stručnjake za sigurnost i zdravlje na radu, potičući raspravu, i pomažući u oblikovanju budućnosti prevencije profesionalnih bolesti i ozljeda na radu.

3. OZLJEDE NA RADU

Kada se ozljeda dogodi, potrebnu zdravstvenu skrb pružit će najbliža zdravstvena ustanova, što može biti služba hitne medicinske pomoći, bolnička služba, izabrani doktor opće/obiteljske medicine.

Ozljedom na radu prema članku 66. Zakona o zdravstvenom osiguranju (NN 88/13 i 137/13) smatra se svaka:

1. ozljeda izazvana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim djelovanjem te ozljeda prouzročena naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma, ako je uzročno vezana uz obavljanje poslova, odnosno djelatnosti na osnovu koje je ozlijeđena osoba osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju, kao i ozljeda nastala tijekom obveznoga kondicijskog treninga vezanog uz održavanje psihofizičke spremnosti za obavljanje određenih poslova, sukladno posebnim propisima,
2. bolest koja je nastala izravno i isključivo kao posljedica nesretnog slučaja ili više sile za vrijeme rada, odnosno obavljanja djelatnosti ili u vezi s obavljanjem te djelatnosti na osnovi koje je osigurana osoba osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju,
3. ozljeda nastala na način iz točke 1. ovoga članka koju osigurana osoba zadobije na redovitom putu od stana do mjesta rada i obratno te na putu poduzetom radi stupanja na posao koji joj je osiguran, odnosno na posao na osnovi kojeg je osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju,
4. ozljeda, odnosno bolest iz točaka 1. i 2. ovoga članka koja nastane kod osigurane osobe u okolnostima iz članka 16. ovoga Zakona.

Samim Zakonom o zaštiti na radu utvrđen je kao krajnji cilj provedbe zaštite na radu: sprečavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, drugih bolesti u svezi s radom te zaštita radnog okoliša.

Svaka ozljeda ili profesionalna bolest predstavlja gubitak za radnika i njegovu obitelj u fizičkom, psihičkom i materijalnom pogledu. Prema Zakonu o zaštiti na radu i drugim propisima iz područja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu poslodavac je obavezan provoditi mjere zaštite na radu kako bi rizik od ozljeda na radu doveo na prihvatljivu razinu. Kada se ozljeda na radu ipak dogodi, potrebno je analizom utvrditi propuste koji su do nje doveli te poduzeti mjere da se tako nešto ne ponovi. Ozljedom na radu, u smislu Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, ne smatra se ozljeda odnosno bolest do koje je došlo zbog:[12]

- skrivljenog, nesavjesnog ili neodgovornog ponašanja na radnome mjestu, odnosno pri obavljanju djelatnosti, kao i na redovitom putu od stana do mjesta rada i obrnuto (npr. tučnjava na radnom mjestu ili u vremenu dnevnog odmora, namjerno nanošenje povrede sebi ili drugome, obavljanje poslova pod utjecajem alkohola ili opojnih droga, upravljanje vozilom pod utjecajem alkohola ili opojnih droga i sl.),
- aktivnosti koje nisu u vezi s obavljanjem radnih aktivnosti (npr. radni odmor koji nije korišten u propisano vrijeme, radni odmor koji nije korišten u cilju obnove psihofizičke i radne sposobnosti nužno potrebne za nastavak radnog procesa, fizičke aktivnosti koje nisu u vezi s radnim odnosom i sl.),
- namjernog nanošenja ozljede od strane druge osobe izazvanog osobnim odnosom s osiguranom osobom koje se ne može dovesti u kontekst radno-pravne aktivnosti,
- atake kronične bolesti,
- urođene ili stečene predispozicije zdravstvenog stanja koje mogu imati za posljedicu bolest.

3.1. Analiza ozljeda na radu

Da bi poslodavac mogao i na vrijeme preventivno djelovati, potrebno je izvršiti analizu ozljeda na radu naročito s aspekta utvrđivanja točnih uzroka ozljeda, što je temeljem članka 23. Zakona o zaštiti na radu posao stručnjaka, odnosno službe za zaštitu na radu.

Stručnjak za zaštitu na radu će praćenjem i analizom ozljeda na radu procijeniti koje mu je referentno razdoblje za usporedbu ozljeda na radu, a ono mora biti što kraće s obzirom na

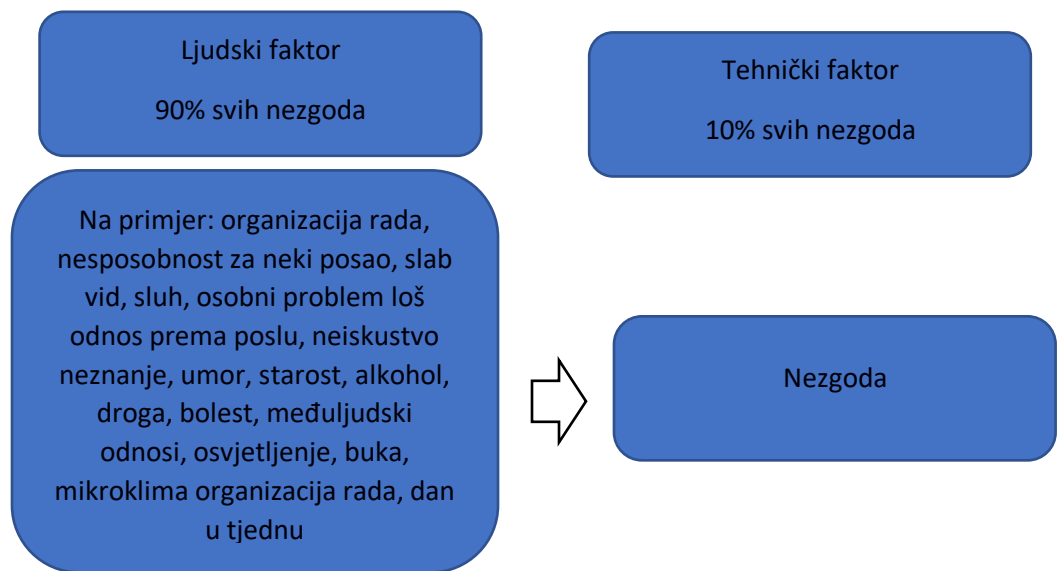

pravovremenu mogućnost reagiranja u slučaju porasta ozljeda, ponavljanja težih ozljeda, ponavljanja istih uzroka ozljeda i sl.[5]

Od ukupnog broja ozljeda na radu, 13 161 (82,19 %) se dogodilo na mjestu rada a 2 852 (17,81 %) na putu. Ozljede na putu odnose se na ozljede koje su se dogodile na putu na posao i na putu s posla. Prema ESAW metodologiji ozljede na mjestu rada dijele se na ozljede na uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca, na povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca te ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa.

Kad stručnjak za zaštitu na radu ocijeni da se trebaju hitno poduzeti mjere, predlaže odboru za zaštitu na radu kao savjetodavnom tijelu poslodavca da u skladu sa svojim djelokrugom rada analizira stanje ozljeda na radu te sukladno tome i donese prijedlog potrebnih mjera, odnosno Politiku za sprečavanje/smanjenje ozljeda na radu. U pravilu politika se donosi za iduću godinu u odnosu na godinu za koju je rađena analiza ozljeda.

Strateški cilj poslodavca trebao bi biti stalno smanjenje broja ozljeda na radu i sprečavanje profesionalnih bolesti kako zbog samih radnika i njihovih obitelji, tako i zbog ugleda kompanije. To je dugotrajan proces koji zahtijeva uključivanje i maksimalno zalaganje svih čimbenika u postojećem sustavu zaštite na radu, tj. preventivno djelovanje u svrhu sprečavanja, odnosno smanjenja ozljeda na radu i profesionalnih bolesti.

Slika 1. Najizraženiji unutarnji izvori nezgoda na radu

3.2. Dokumentacija uz prijavu ozljede na radu

Postupak priznavanja ozljede na radu pokreće po službenoj dužnosti poslodavac, organizator određenih poslova ili aktivnosti po službenoj dužnosti ili na zahtjev ozlijeđenog radnika odnosno osigurane osobe.

Ako oni ne podnesu prijavu o ozljedi na radu, tada je prijavu obvezan podnijeti izabrani doktor opće/obiteljske medicine na zahtjev ozlijeđenog radnika odnosno osigurane osobe, odnosno i sama osigurana osoba može podnijeti pisani zahtjev. U slučaju smrti osigurane osobe zahtjev podnosi član obitelji.[13]

Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti (Narodne novine broj 79/15) uvedene su nove tiskanice:[14]

1. Prijava o ozljedi na radu,
2. Prijava o profesionalnoj bolesti

Navedene tiskanice usklađene su za zahtjevima europske statistike te sadržavaju podatke potrebne za izvješćivanje prema EUROSTAT-u. Tiskanice su dostupne na Internet stranicama HZZO-a u obliku za unos podataka od obveznika podnošenja prijave o ozljedi na radu i prijave o profesionalnoj bolesti.

Tiskanica o ozljedi na radu se popunjava u 5 primjeraka. Tiskanica prijave o ozljedi na radu sadrži podatke koje popunjava obveznik podnošenja prijave o ozljedi na radu:

- a. Podaci o poslodavcu (podatke od rednog broja 01. do 08.)
- b. Podaci o ozlijeđenoj osobi (podaci od rednog broja 09. do 22.)
- c. Podaci o ozljedi na radu (podatke od rednog broja 23. do 47.)
- d. Podaci o neposrednom rukovoditelju (podaci od rednog broja 48. do 49.)
- e. Podaci o očevicu (podaci od rednog broja 50. do 51.)
- f. Podaci o osobi koja je popunila tiskanicu prijave o ozljedi na radu (podaci od rednog broja 52. do 53.)

Ovjereni primjerci tiskanice prijave o ozljedi na radu prosljeđuju se izabranom doktoru opće/obiteljske medicine ozlijeđene osigurane osobe sa priloženom medicinskom dokumentacijom o pruženoj prvoj pomoći te provedenom liječenju. Ako poslodavac ne raspolaže podatkom o izabranom doktoru, iznimno je moguće u takvim slučajevima dostaviti nadležnom uredu/službi HZZO-a prema sjedištu poslodavca popunjenu i ovjerenu tiskanicu prijave samo od strane poslodavca. Moguće je da ovjerenu tiskanicu prijave o ozljedi na radu izabranom doktoru opće/obiteljske medicine dostavi i osigurana osoba za koju se podnosi prijava o ozljedi na radu odnosno član obitelji osigurane osobe.[14]

Uz popunjenu i ovjerenu tiskanicu prijave o ozljedi na radu obveznik podnošenja prijave obvezno prilaže: medicinsku i drugu dokumentaciju kojom se može dokazati da je ozljeda kao i mjesto nastanka ozljede uzročno-posljedično vezana uz proces rada, odnosno obavljanja djelatnosti, a u slučaju nastanka ozljede na putu na posao ili s posla dokaz da se radi o redovitom i uobičajenom putu i u primjerenom vremenu prije ili nakon radnog vremena, a koja ovisno o uzroku i ostalim okolnostima pojedinog slučaja treba sadržavati:

1. Kod ozljede na radu koja se dogodila u obavljanju poslova vezanih uz poslovanje obveznika podnošenja prijave:
  - presliku cjelokupne medicinske dokumentacija vezana uz nastalu ozljedu
  - pisanu izjavu osiguranika o okolnostima nastanka ozljede
  - pisanu izjavu očevidaca o okolnostima vezanim uz ozljedu (ako postoji i ako je moguće)
  - pisanu izjavu poslodavca ako podaci u prijavi sadržavaju određene nepreciznosti i dvojbe (na traženje Zavoda, ako je potrebno)
  - presliku zapisnika o inspekcijskom nadzoru nadležne inspekcije rada (ako je nadzor obavljen)
  - preslika zapisnika o ispitivanju prisutnosti alkohola, opojnih droga ili lijekova od strane nadležne PU MUP-a RH (ako je ispitivanje obavljeno)
2. Kod ozljede koja je posljedica prometne nesreće:
  - presliku zapisnika o očevidu PP PU MUP-a RH
  - preslika evidencije o radom vremenu na dan ozljede
  - presliku putnog naloga u slučaju da je u pitanju ozljeda koja se dogodila na službenom putu
3. Kod ozljede čija je posljedica smrt ozlijeđene osobe
  - preslika obdukcijskog nalaza kod ozljede sa smrtnom posljedicom.

3.3. Prava iz zdravstvenog osiguranja

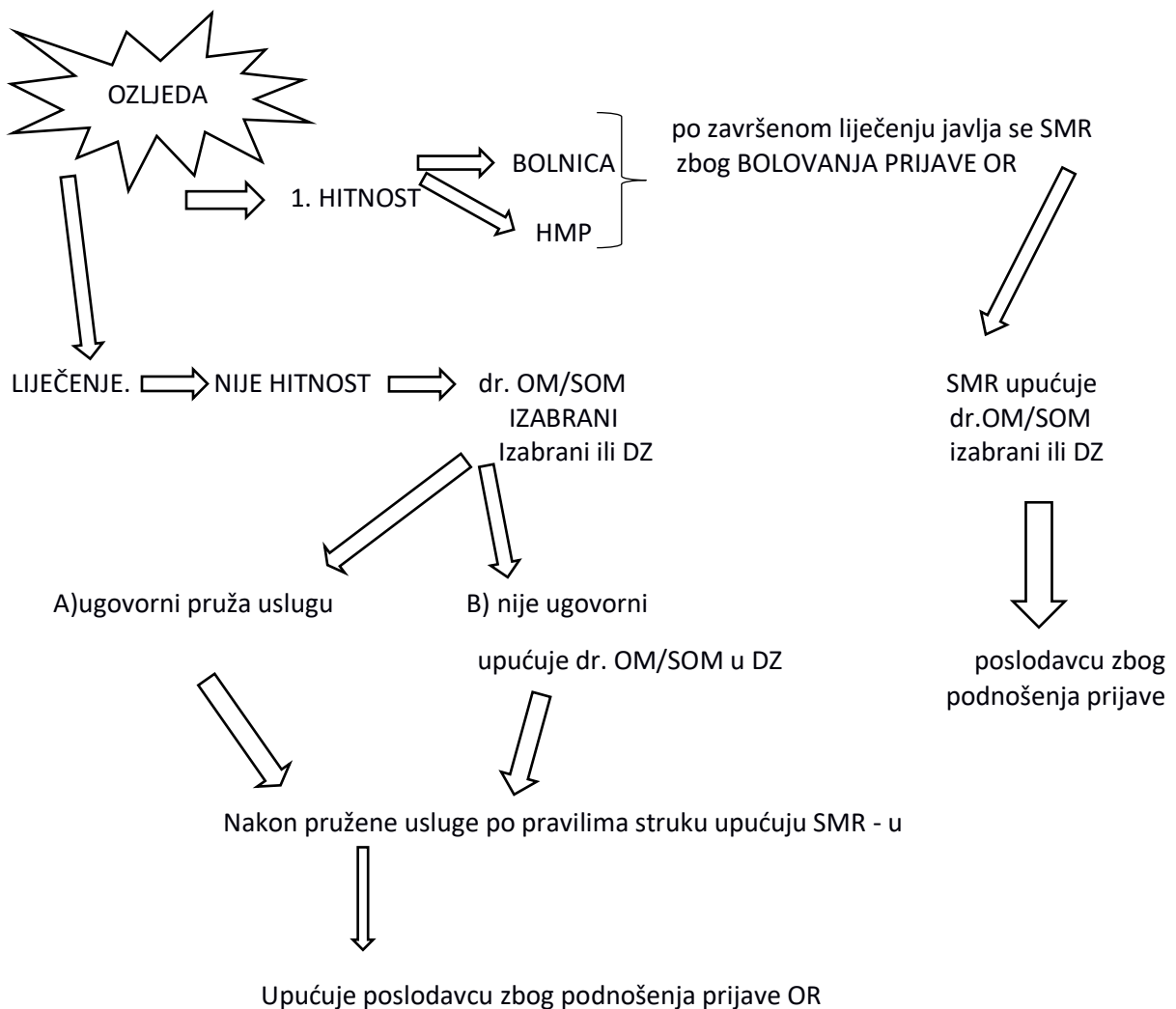
Na temelju tako priznate ozljede na radu imate pravo u sustavu obveznog zdravstvenog osiguranja na naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad u visini od 100 posto od osnovice za naknadu utvrđenu u skladu sa Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju i Pravilniku o pravima uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Sukladno tim aktima imate i pravo na naknadu troškova prijevoza u vezi s korištenjem prava na zdravstvenu zaštitu, kao i naknadu pogrebnih troškova.

3.4. Prava iz mirovinskog osiguranja

Ako posljedice ozljede na radu uzrokuju trajno smanjenu radnu sposobnost, u sustavu mirovinskog osiguranja možete ostvariti povoljnije financijske uvjete pri određivanju visine invalidske mirovine. Na temelju priznate ozljede na radu možete, ovisno o težini posljedica ozljede, u sustavu mirovinskog osiguranja ostvariti pravo na financijsku nadoknadu zbog tjelesnog oštećenja. Ova prava se ostvaruju pri Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

3.5. Postupak utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu i profesionalne bolesti

Slika 2. Postupanje u slučaju ozljede na radu

3.5.1. Primarna razina

Postupanje na primarnoj razini:

- 1) Osiguranik ili član obitelji s medicinskom dokumentacijom javlja se specijalisti medicine rada (SMR) odmah nakon bolničkog ili hitnog zbrinjavanja zbog regulacije bolovanja i prijave ozljede na radu. SMR odmah medicinski ocjenjuje radi li se o ozljedi na radu (OR) i upućuje radnika poslodavcu ili kontaktira poslodavca:[3]
  - a) zajedno s poslodavcem pokreću postupak prijave ozljede na radu
  - b) sam popunjava prijavu ako to ne želi učiniti poslodavac
  - c) osigurana osoba podnosi prijavu sama ako to ne želi učiniti poslodavac. U sva tri slučaja sve treba biti u roku od 8 dana od kada se radnik javio SMR-u, a kako je to propisano Zakonom o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu.
- 2) Specijalist medicine rada upućuje radnika izabranom doktoru opće medicine/specijalisti obiteljske medicine (dr. OM/SOM) zbog potrebe liječenja ako on ima ugovor s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu (HZZOZZR), odnosno ako nije upućuje se doktoru opće medicine/specijalisti obiteljske medicine u nadležni dom zdravlja (DZ) uz obavijest da je otvorio bolovanje, da li je i kada je naručio radnika na kontrolni pregled i je li pokrenuo postupak prijave OR i ocijenio da se radi o ozljedi na radu.
- 3) Specijalist medicine rada izvješćuje područnu službu HZZOZZR-a. Dom zdravlja mora imati na vidljivom mjestu istaknut podatak koji doktor opće medicine/specijalist obiteljske medicine zbrinjava radnike. To znači da dom zdravlja mora imati popise doktora opće medicine/specijaliste obiteljske medicine koji na njegovom području nisu potpisali ugovor s HZZOZZR-om kao i popise specijalista medicine rada.

3.5.2. Postupanje na razini poslodavca

Poslodavac je dužan u roku od 8 dana podnijeti prijavu ozljede na radu. Osim toga, on upućuje radnika nadležnom specijalisti medicine rada i kontaktira ga.

Doznaku za bolovanje izdaje nadležni specijalist medicine rada na tiskanici HZZOZZR-a.

Način postupanja:

1. doznaku HZZOZZR-a izdanu od nadležnog SMR-a bez evidencijskog broja i oznake B0 (ozljeda na radu) poslodavac isplaćuje po izračunu HZZO-a, a doznaku šalje na refundaciju HZZOZZR-u
2. za isto bolovanje isplaćuje puni obračun plaće tek kada dobije doznaku SMR-a s evidencijskim brojem uz obvezu svojeg usklađenja s kopijom priznate i ovjerene prijave
3. HZZOZZR će povezivati i uskladiti iznos naknade bolovanja nakon provedenog postupka priznavanja.

3. CILJ ISTRAŽIVANJA

Primarni cilj je analiza ozljeda na radu u RH od 2014.-2018. godine, a sekundarni cilj istraživanja uvid u učestalost ozljeda u pojedinim županijama. U periodu od pet godina analizirat će se učestalost godišnjih ozljeda na radu.

4. METODA

Učinit će se retrospektivna analiza prospektivne baze podataka ozljeda na radu „Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu“ od 2014.-2018. godine.

Analizirat će se: ukupan broj ozljeda u RH, odnos prema broju stanovnika i broju zaposlenih, ukupan broj ozljeda u pojedinim županijama, ozljede na mjestu rada i na putu.

Rezultati će se prikazati tablično i grafički.

5. REZULTATI

Tablica 1. Broj ozljeda na radu po županijama

Županija	Na mjestu rada	Na mjestu rada %	Na putu	Na putu %	Ukupno	Ukupno %
HR031 Primorsko-goranska županija	1188	9,03	238	8,35	1426	8,91
HR032 Ličko-senjska županija	112	0,85	19	0,67	131	0,82
HR033 Zadarska županija	336	2,55	72	2,52	408	2,55
HR034 Šibensko-kninska županija	311	2,36	26	0,91	337	2,10
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	1138	8,65	224	7,85	1362	8,51
HR036 Istarska županija	875	6,65	124	4,35	999	6,24
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	185	1,41	16	0,56	201	1,26
HR041 Grad Zagreb	3108	23,62	1104	38,71	4212	26,30
HR042 Zagrebačka županija	931	7,07	224	7,85	1155	7,21
HR043 Krapinsko-zagorska županija	351	2,67	91	3,19	442	2,76
HR044 Varaždinska županija	523	3,97	81	2,84	604	3,77
HR045 Koprivničko-križevačka županija	265	2,01	37	1,30	302	1,89
HR046 Međimurska županija	332	2,52	53	1,86	385	2,40
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	229	1,74	45	1,58	274	1,71
HR048 Virovitičko-podravska županija	166	1,26	18	0,63	184	1,15
HR049 Požeško-slavonska županija	247	1,88	26	0,91	273	1,70
HR04A Brodsko-posavska županija	349	2,65	28	0,98	377	2,35
HR04B Osječko-baranjska županija	1055	8,02	206	7,22	1261	7,87
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	397	3,02	70	2,45	467	2,92
HR04D Karlovačka županija	307	2,33	48	1,68	355	2,22
HR04E Sisačko-moslavačka županija	498	3,78	80	2,81	578	3,61
Nema podataka	258	1,96	22	0,77	280	1,75
Ukupno	13 161	100,00	2852	100,00	16 013	100,00

Izvor: Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, Analiza ozljeda na radu 2019.

U tablici 1. prikazan je broj ozljeda na mjestu rada i na putu u pojedinim županijama RH. Zapaža se da je najveći broj ozljeda na mjestu rada u gradu Zagrebu, a zatim u Primorsko-goranskoj i Osječko-baranjskoj županiji. Najmanji broj ozljeda zabilježen je u Ličko-senjskoj i Virovitičko-podravskoj županiji. S druge strane, najveći broj ozljeda na putu zabilježen je u gradu Zagrebu, Primorsko-goranskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji. Najmanji broj ozljeda tijekom puta zabilježen je u Dubrovačko-neretvanskoj i Ličko-senjskoj županiji.

Tablica 2. Ukupan broj ozljeda u RH od 2014.-2018.

Godine	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Ukupan broj ozljeda	13929	16013	16235	17768	18724

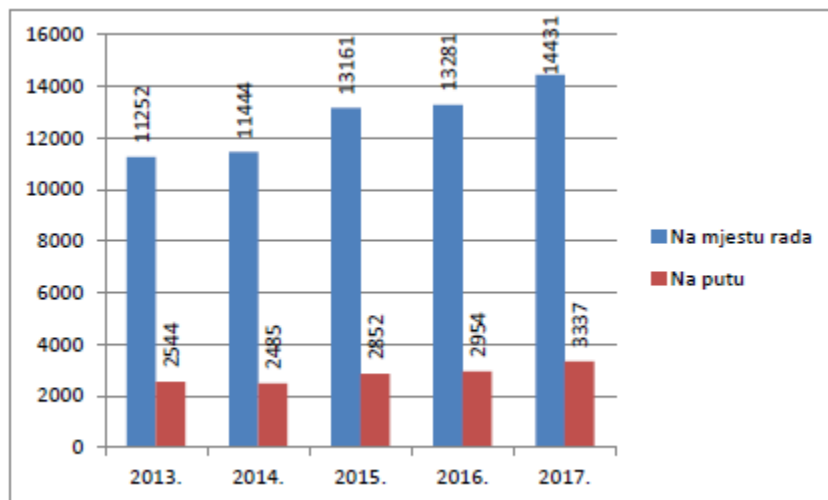
Od 2014. do 2018. godine zapaža se porast ukupnog broja ozljeda na radu. Najmanji broj zabilježen je 2014. godine, a najveći 2018. godine.

Tablica 3. Ozljede na mjestu rada i na putu u RH od 2014.-2018.

Godine	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Ozljede na mjestu rada	11444	13161	13281	14431	15609
Ozljede na putu	2485	2852	2954	3337	3115

U tablici 3. zapažamo značajniji porast broja ozljeda na radu nego li porast ozljeda na putu. Značajan je porast ozljeda na radu zabilježen od 2014. do 2018. godine. Porastao je i broj ozljeda na putu.

Grafikon 1. Ozljeda na radu prema mjestu nastanka od 2013.-2017.godine

Iz priloženog grafikona vidljiv je pravac porasta ONR- iz godine u godinu kako na mjestu rada tako i na putu do mjesta rada.

Tablica 4. Odnos ozljeda prema broju zaposlenih u RH od 2014.- 2018.

Godine	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
(NKD 2007) broj zaposlenih po svim djelatnostima	1 328173	1 326982	1 370512	1 365417	1 387568
Broj ozljeda	13 929	16 013	16 235	17 768	18 724
Stopa (%) ozlijeđenih na 1000 zaposlenih	10,49	12,07	11,82	13,01	13,49

U tablici 4. prikazan je broj zaposlenih po svim djelatnostima, broj ozljeda i postotak ozlijeđenih na 1000 zaposlenih. Zapaža se porast postotak ozlijeđenih radnika na 1000 zaposlenika u razdoblju od 2014. do 2018. godine.

Tablica 5. Ukupan broj ozljeda u svim županijama od 2014. do 2018. godine.

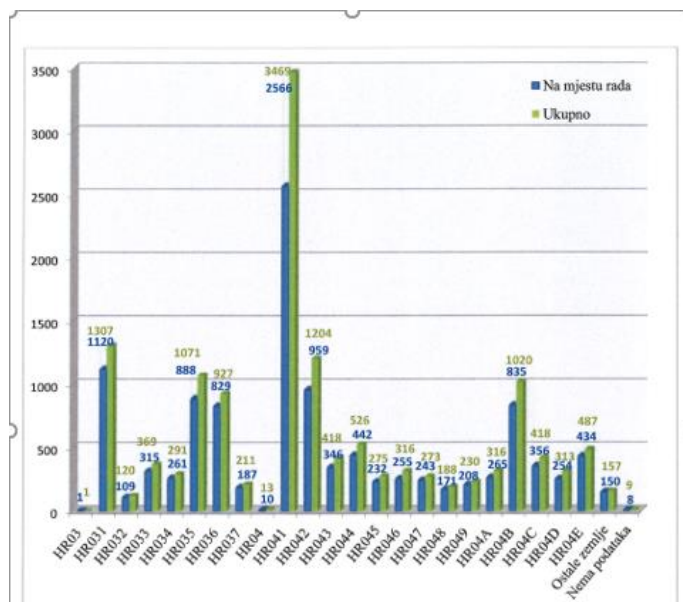
Županija	ONR 2014.	ONR 2015.	ONR 2016.	ONR 2017.	ONR 2018
HR03 Jadranska Hrvatska	1	/	/	/	/
HR031 Primorsko-goranska županija	1307	1426	1495	1593	1063
HR032 Ličko – Senjska županija	120	131	147	163	164
HR033 Zadarska županija	369	408	489	528	565
HR034 Šibensko – kninska županija	291	337	345	367	360
HR035 Splitsko – dalmatinska županija	1071	1362	1313	1281	1450
HR036 Istarska županija	927	999	1028	1057	1001
HR037 Dubrovačko – neretvanska županija	211	201	221	338	314
HR04 Kontinentalna Hrvatska	13	/	/	/	/
HR041 Grad Zagreb	3469	4212	4183	4329	4611
HR042 Zagrebačka županija	1204	1155	1175	1213	1391
HR043 Krapinsko – zagorska županija	418	442	447	479	482
HR044 Varaždinska županija	526	604	654	798	812
HR045 Koprivničko – križevačka županija	275	302	311	345	388
HR046 Međimurska županija	316	385	436	478	521
HR047 Bjelovarsko – bilogorska županija	273	274	290	301	367
HR048 Virovitičko – podravska županija	188	184	220	240	265
HR049 Požeško – slavonska županija	230	273	235	300	322
HR04A Brodsko – posavska županija	316	377	329	420	439
HR04B Osječko – baranjska županija	1020	1261	1245	1392	1448
HR04C Vukovarsko – srijemska županija	418	467	453	533	614
HR04D Karlovačka županija	313	355	340	402	402
HR04E Sisačko – moslovačka županija	487	578	536	613	610
Nema podataka	8	280	303	598	1195

Ostalo	157				
Ukupno ONR po županijama	13 928	16 013	16 235	17 768	18 724

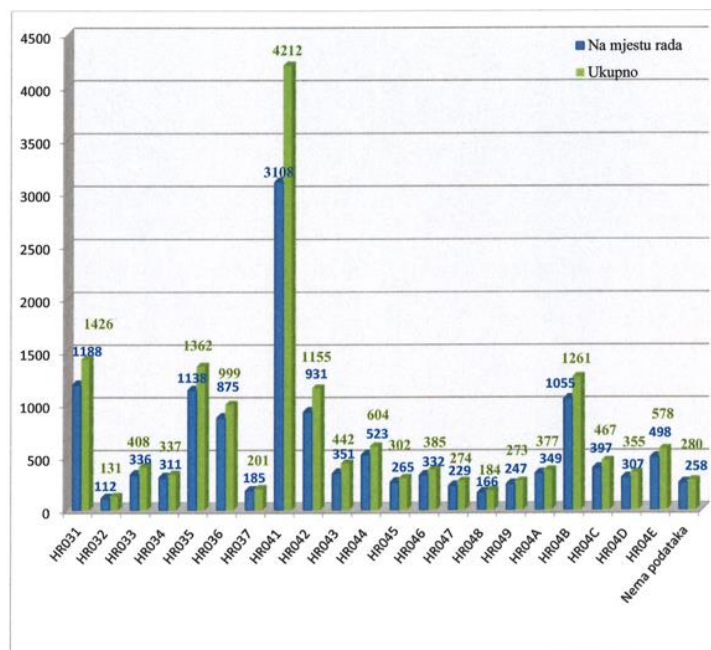
ONR – ozljede na radu

U tablici 5. prikazan je ukupan broj ozljeda u svim županijama od 2014. do 2018. godine. Zapažamo da je najveći broj ozljeda u gradu Zagrebu i da je broj ozljeda u porastu tijekom vremena istraživanja. Razlog je veliki proizvodni potencijal grada Zagreba u odnosu na ostatak Hrvatske gdje je zabilježen značajno manji broj ozljeda. Zanimljiva je činjenica, zbog navedenih razloga, značajno manji broj ozlijeđenih osoba u području Zagrebačke županije. Poslije grada Zagreba zapaža se najveći broj ozljeda u području Primorsko-goranske županije zbog proizvodnog potencijala i relativno velikog broja zaposlenika. U navedenoj županiji zapažamo značaj porast broja ozlijeđenih tijekom 2014. do 2017. godine, a tada nastupa značajan pad (1063 ozlijeđenih). Po broju ozlijeđenih slijede Zagrebačka, Splitsko-dalmatinska i Osječko-baranjska županija. Najmanji je broj ozlijeđenih u Dubrovačko – neretvanskoj (211) i Požeško – slavonskoj (230) županiji.

Grafikon 2. Prikaz ozljeda na radu po svim županijama u RH za 2014.godinu

Grafikon 3. Prikaz ozljeda na radu po svim županijama u RH za 2015.godinu

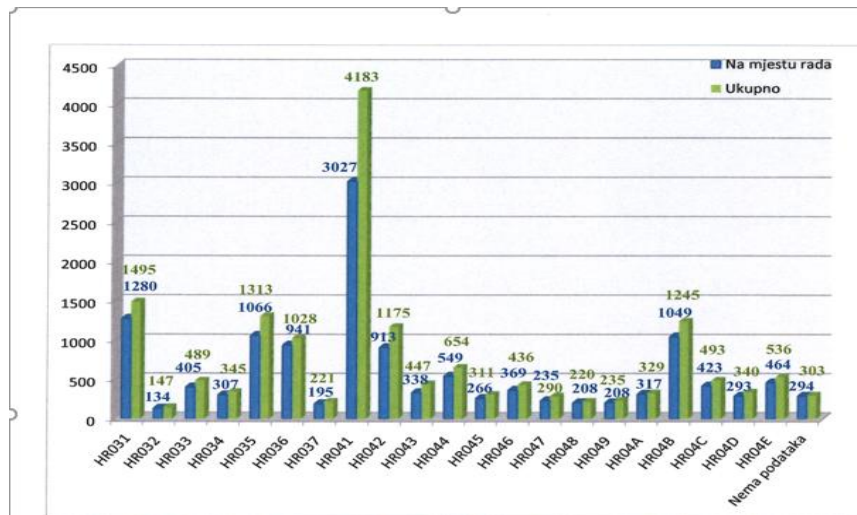

Tablica 6. Ozljeđe na radu- sve županije na mjestu rada i putu od 2014.-2018.

ŽUPANIJE	ONR 2014. na mjestu rada i (%)	ONR 2014. na putu i (%)	ONR 2015. na mjestu rada i (%)	ONR 2015. na putu i (%)	ONR 2016. na mjestu rada i (%)	ONR 2016. na putu i (%)	ONR 2017. na mjestu rada i (%)	ONR 2017. na putu i (%)	ONR 2018. na mjestu rada i (%)	ONR 2018. na putu i (%)
HR03 Jadranska Hrvatska	1 (0,01%)	0 (0,00%)	/	/	/	/	/	/	/	/
HR031 Primorsko – goranska županija	1120 (9,89%)	187 (7,53%)	1188 (9,03%)	238 (8,35%)	1280 (9,64%)	215 (7,28%)	1384 (86,88%)	209 (13,12%)	1423 (88,77%)	180 (11,23%)
HR032 Ličko – senjska županija	109 (0,95%)	11 (0,44%)	112 (0,85%)	19 (0,67%)	134 (1,01%)	13 (0,44%)	149 (91,41%)	14 (8,59%)	144 (87,80%)	20 (12,20%)
HR033 Zadarska županija	315 (2,75%)	54 (2,17%)	336 (2,55%)	72 (2,52%)	405 (3,05%)	84 (2,84%)	446 (84,47%)	82 (15,53%)	516 (91,33%)	49 (8,67%)
HR034 Šibensko – kninska županija	261 (2,28%)	30 (1,21%)	311 (2,36%)	26 (0,91%)	307 (2,31%)	38 (1,29%)	331 (90,19%)	36 (9,81%)	332 (92,22%)	28 (7,78%)
HR035 Splitsko – dalmatinska županija	888 (7,76%)	183 (7,36%)	1138 (8,56%)	224 (7,85%)	1066 (8,03%)	247 (8,36%)	1045(81,58%)	236 (18,42%)	1169 (80,62%)	281 (19,38%)
HR036 Istarska županija	829 (7,24%)	98 (3,94%)	875 (6,65%)	124 (4,35%)	941 (7,09%)	87 (2,95%)	936 (88,55%)	121 (11,45%)	918 (91,71%)	83 (8,29%)
HR037 Dubrovačko – neretvanska županija	187 (1,63%)	24 (0,97%)	185 (1,41%)	16 (0,56%)	195 (1,47%)	26 (0,88%)	283 (83,73%)	55 (16,27%)	288 (91,72%)	26 (8,28%)
HR04 Kontinentalna Hrvatska	10 (0,09%)	3 (0,12%)	0	0	0	0	0	0	0	0
HR041 Grad Zagreb	566 (22,42%)	903 (36,34%)	3108 (23,62%)	04 (38,71%)	3027 (22,79%)	156 (39,13%)	3090 (71,38%)	1239 (28,62%)	3306 (71,70%)	1305 (28,30%)
HR042 Zagrebačka županija	959 (8,38%)	245 (9,86%)	931 (7,07%)	224 (7,85%)	913 (6,87%)	262 (8,87%)	956 (78,81%)	257 (21,19%)	1084 (81,44%)	247 (18,56%)
HR043 Krapinsko – zagorska županija	346 (3,02%)	72 (2,90%)	351 (2,67%)	91 (3,19%)	338 (2,54%)	109 (3,69%)	357 (74,53%)	122 (25,47%)	381 (79,05%)	101 (20,95%)
HR044 Varaždinska županija	442 (3,86%)	84 (3,38%)	523 (3,97%)	81 (2,84%)	549 (4,13%)	105 (3,55%)	612 (76,69%)	186 (23,31%)	681 (83,87%)	131 (16,13%)
HR045 Koprivničko – križevačka	232 (2,03%)	43 (1,73%)	265 (2,01%)	37 (1,30%)	266 (2,00%)	45 (1,52%)	284 (82,32%)	61 (17,68%)	329 (84,79%)	59 (15,21%)
HR046 Međimurska županija	255 (2,23%)	61 (2,45%)	332 (2,52%)	53 (1,86%)	369 (2,78%)	67 (2,27%)	411 (85,98%)	67 (14,02%)	442 (84,84%)	79 (15,16%)
HR047 Bjelovarsko -bilogorska županija	243 (2,12%)	30 (1,21%)	229 (1,74%)	45 (1,58%)	235 (1,77%)	55 (1,86%)	256 (85,05%)	45 (14,95%)	309 (84,20%)	58 (15,80%)
HR048 Virovitičko – podravska županija	171 (1,49%)	17(0,68%)	166 (1,26%)	18 (0,63%)	208 (1,57%)	12 (0,41%)	228 (95,00%)	12 (5,00%)	245 (92,45%)	20 (7,55%)
HR049 Požeško – slavonska županija	208 (1,82%)	22 (0,89%)	247 (1,88%)	26 (0,91%)	208 (1,57%)	27 (0,91%)	256 (85,33%)	44 (14,67%)	286 (88,82%)	36 (11,18%)
HR04A Brodsko – posavska županija	265 (2,32%)	51 (2,05%)	349 (2,65%)	28 (0,98%)	317 (2,39%)	12 (0,41%)	391 (93,10%)	29 (6,90%)	422 (96,13%)	17 (3,7%)
HR04B Osječko – baranjska županija	835 (7,30%)	185 (7,44%)	1055 (8,02%)	206 (7,22%)	1049 (7,90%)	196 (6,64%)	1151 (82,69%)	241 (17,31%)	1242 (85,77%)	206 (14,23%)
HR04C Vukovarsko – srijemska županija	356 (3,11%)	62 (2,49%)	397 (3,02%)	70 (2,45%)	423 (3,19%)	70 (2,37%)	478(89,68%)	55 (10,32%)	562 (91,53%)	52 (8,47%)
HR04D Karlovačka županija	254 (2,22%)	59 (2,37%)	307 (2,33%)	48 (1,68%)	293 (2,21%)	47 (1,59%)	342 (85,07%)	60 (14,93%)	360 (89,55%)	42 (10,45%)
HR04E Sisačko – moslovačka županija	434 (3,79%)	53 (2,13%)	498 (3,78%)	80 (2,81%)	464 (3,49%)	72 (2,44%)	501 (81,73%)	112 (18,27%)	531 (87,05%)	79 (12,95%)
Nema podataka	8 (0,07%)	1 (0,04%)	258 (1,96%)	22 (0,77%)	294 (2,21%)	9 (0,30%)				
Ostalo	150 (1,31%)	7 (0,28%)								

U tablici 6. prikazana je detaljna analiza ozljeda na mjestu rada i ozljeda na putu u županijama od 2014. do 2018. godine. U pojedinim županijama zapažaju se rezultati koji se međusobno značajno razlikuju po pojedinim godinama. U Osječko-baranjskoj županiji zapažamo nagli porast ozlijeđenih na radnom mjestu u 2015. godini (1055) u odnosu na prethodnu, 2014. godinu (835). Slične se promjene zapažaju i u broju ozljeda na putu.

Grafikon 4. Prikaz ozljeda na radu po svim županijama u RH za 2016. godinu

6. RASPRAVA/ZAKLJUČAK

Zaštita na radu se provodi kako bi se svim osobama, odnosno učesnicima procesa rada osigurali uvjeti rada bez opasnosti po život i zdravlje, tako da bi se izbjegle povrede, profesionalna i druga oboljenja. Posebno je bitno zaštititi zaposlenike mlađe od 18 godina, osigurati im uvjete rada bez štetnog utjecaja na fizički i duševni razvoj, ženama uvjete rada u kojima mogu normalno ostvarivati majčinstvo, te osobama s umanjenim radnim sposobnostima rad bez opasnosti smanjenja preostale radne sposobnosti.

Detaljna analiza ozljeda na radu u RH i u pojedinim županijama zahtijevala bi jasan uvid u djelatnosti kao i broj zaposlenika. Podaci o starosnoj dobi i spolu, obrazovanju, radnom iskustvu i drugim važnim podacima o radnicima i uvjetima rada doprinijeli bi boljem razumijevanju problematike ozljeđivanja. Vrlo je važan podatak i kakav se prijevoz koristi za dolazak na posao i odlazak na posao.

Kroz navedeno istraživanje po svim županijama u RH za razdoblje 2014., 2015., 2016., 2017. i 2018 godina iz izvora podataka na službenim stranicama Državnog zavoda za statistiku RH, podataka za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu (dobiveni od HZZO-a) za navedeno razdoblje **može se zaključiti sljedeće:**

1. Broj ozljeda na radu kroz analizu po svim županijama u RH od 2014 godine do 2018.godine vidljivo je da su ozljede iz godine u godinu u porastu (tablica 2 i 3)
2. Na mjestu rada se događa više ozljeda nego na putu, (tablica 3 i 4)
3. Kroz istraživanje po svim županijama može se zaključiti da se najviše ozljeda na radu događa u sljedećim županijama: Grada Zagreb, Zagrebačka županija, Osječko – baranjska županija, Splitsko – dalmatinska županija i Primorsko – goranska županija.
4. Kroz istraživanje u periodu od pet godina za razdoblje od 2014. do 2018.godine, možemo zaključiti da se na analizi od 1000 zaposlenika najviše ozljeda na radu događa u županiji Grad Zagreb

5. Kroz istraživanje od gore navedenih pet godina također možemo zaključiti da se većina ozljeda događa na mjestu rada i tu opet prednjači Grad Zagreb

6. Istraživanja su pokazala da se po godinama povećanje ozljeda na broj zaposlenih kreće od 1% do 1,5% po broju zaposlenih.

Samim Zakonom o zaštiti na radu utvrđen je kao krajnji cilj provedbe zaštite na radu: sprečavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, drugih bolesti u svezi s radom te zaštita radnog okoliša. Svaka ozljeda ili profesionalna bolest predstavlja gubitak za radnika i njegovu obitelj u fizičkom, psihičkom i materijalnom pogledu.

Dobra organizacija zaštite na radu traži i precizne planove i programe mjera zaštite na radu, koji u tržišnom gospodarstvu, trebaju biti zaokruženi preciznim planom investicija u zaštitu na radu. Investicije u zaštitu na radu trebaju jamčiti ekonomsku isplativost zaštite na radu, ali prije svega i temeljni cilj zaštite na radu, a to je zaštita života i zdravlja zaposlenika.

7. POPIS SLIKA, TABLICA I GRAFIKONA

7.5. Popis slika

Slika 1. Najizraženiji unutarnji izvori nezgoda na radu	10
Slika 2. Postupanje u slučaju ozljede na radu.....	13

7.6. Popis tablica

Tablica 1. Broj ozljeda na radu po županijama	18
Tablica 2. Ukupan broj ozljeda u RH od 2014.-2018.	19
Tablica 3. Ozljede na mjestu rada i na putu u RH od 2014.-2018.....	19
Tablica 4. Odnos ozljeda prema broju zaposlenih u RH od 2014.- 2018.	20
Tablica 5. Ukupan broj ozljeda u svim županijama od 2014. do 2018. godine.	21
Tablica 6. Ozljede na radu- sve županije na mjestu rada i putu od 2014.-2018.....	23

7.7. Popis grafikona

Grafikon 1. Ozljeda na radu prema mjestu nastanka od 2013.-2017.godine	20
Grafikon 2. Prikaz ozljeda na radu po svim županijama u RH za 2014.godinu	22
Grafikon 3. Prikaz ozljeda na radu po svim županijama u RH za 2015.godinu	23
Grafikon 4. Prikaz ozljeda na radu po svim županijama u RH za 2016.godinu	24

8. LITERATURA

- [1] Bešker, M.; Zaštita na radu u sustavu kvalitete prema ISO 9000.; Sigurnost, (1997) 33-39 i 110
- [2] Hitrec, M.: Ekonomika zaštite i sigurnosti Servant model. Zagreb: Visoka škola za sigurnost na radu, IPROZ, (2003).
- [3] Janković, S. P., Postupak utvrđivanja i priznavanja ozljeda na radu, Sigurnost, 52 (2), Zagreb, (2010), 205-208
- [4] Priručnik za osposobljavanje neposrednih ovlaštenika iz zaštite na radu; ing.sig. V. Štefan, prof. dr.sc. N. Kacian; IPROZ biblioteka inženjera sigurnosti; Zagreb, (2005)
- [5] Trupčević, Z., Politika za sprečavanje i smanjenje ozljeda na radu, Sigurnost, 49 (2), Zagreb, (2007), 179-183
- [6] Čanak 5 Zakona o zaštiti na radu, Narodne Novine br. 59/96
- [7] Članak 17 Zakona o zaštiti na radu, Narodne Novine br. 114/03
- [8] European Agency for safety and Health at Work,
<https://osha.europa.eu/fop/croatia/hr/frontpage> (pristupljeno 31.08.2019.)

Internet izvori.

- [1] Euroepan Agency for Safety and Health at work
<https://osha.europa.eu/fop/croatia/hr/publikacije-1/nacionalni-program> (pristupljeno 05.09.2019.)
- [2] Državni zavod za statistiku <http://www.dzs.hr/> (pristupljeno 06.09.2019.)
- [3] Web gradnja.hr <http://www.webgradnja.hr/novosti/> (pristupljeno 02.09.2019.)
- [4] Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje <http://www.hzzo.hr/zastita-zdravlja-na-radu/ozljeda-na-radu/> (pristupljeno 04.09.2019.)
- [5] Središnji državni portal <https://gov.hr/moja-uprava/zdravlje/zdravlje-na-radu/ozljede-na-radu/449> (pristupljeno 03.09.2019.)
- [6] Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje <http://cdn.hzzo.hr/wp-content/uploads/2013/10/Potrebna-dokumentacija-uz-prijavu-ozljede-na-radu-i-profesionalne-bolesti-20072015.pdf> (pristupljeno 01.09.2019.)